

Bilag 1: Endringer i den generelle avtaleteksten

Alle endringer/justeringer knyttet til rammeavtalens kontraktsbetingelser skal samles her.

Nr.	Punkt i avtalen	
1	Punkt 1 - <i>Alminnelige bestemmelser, Nytt punkt 1.6</i>	Hvem er tilsluttet avtalen Avtalen omfatter de virksomheter som er tatt med i <i>Bilag 10</i> . Det er <i>ikke</i> mulig for andre Oppdragsgivere å tilslutte seg avtalen. Antall virksomheter kan endres under avtaleperioden.
2	Punkt 9 – Øvrige <i>bestemmelser, nytt punkt 9.9</i>	Særskilte kontraktsvilkår Elektronisk handel Leverandøren skal være i stand til å sende og motta EHF-dokumenter gjennom PEPPOL-basert meldingsformidling som avtalt i eget vedlegg (samhandlingsavtalen). Leverandøren skal inngå avtale med en tjenestetilbyder, etter eget valg, som kan sende og motta EHF-dokumenter gjennom PEPPOL-basert meldingsformidling, eller selv knytte seg opp til PEPPOL-infrastrukturen.
3	Punkt 4.2 - <i>Møter, tillegges følgende</i>	På oppfølgingsmøtet/-ne bør følgende være tema: • status siste periode • statistikk • redegjørelser for eventuelle problem knyttet til avtalen • forslag til forbedringer og forandringer • revidering/tilpasninger av kjernesortiment
4	Punkt 9.5 – <i>Miljøkrav, nytt punkt 9.5.1</i>	Retur av emballasje Hvis norsk leverandør (produsent eller importør) benytter emballasje, skal det senest ved kontraktsinngåelse fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er medlem i en returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende returordning).
5	Punkt 5.5 - <i>Faktureringsrutiner, nytt punkt 5.5.1</i>	Periodisert fakturering Oppdragsgiver ønsker periodisert fakturering av lisenser og serviceavtaler. Fakturering skal skje på samme tidspunkt hvert år og med en enkelt faktura. Fakturaen må være spesifisert og oversiktlig med navn, klare varenummer og beskrivelse av leveranse. I tillegg må standardkrav til utførelse være oppfylt, jf. bokføringsforskriftens § 5-1-1 formelle krav til dokumentasjon.

Bilag 2: Seriøstetskrav

1. Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Bestemmelsen gjelder for arbeider som utføres i Norge. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Leverandøren skal sørge for at ansatte, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere i egen og eventuelle underleverandørers organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale der denne kommer til anvendelse.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren skal ha prosedyrer for, og gjennomføre nødvendige kontroller av underleverandører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere. Leverandøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til oppdragsgiver.

På oppdragsgivers forlangende skal leverandøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller av underleverandører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere. Oppdragsgiver har adgang til å føre tilsyn og kontroll med leverandøren og skal til enhver tid gis adgang til innsyn i nødvendige dokumenter for å påse at kontraktens krav til lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt. Herunder plikter leverandøren på forespørsel å gi oppdragsgiver kopi av arbeidsgivers bankutskrift, ansettelseskontrakter til de arbeidstakerne som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, deres lønns slipper og timelister, samt dokumentasjon på ordnet innkvartering for dem. I tillegg kan oppdragsgiver kreve å få adgang til lokaler som benyttes til innkvartering av ansatte. Oppdragsgivers rett til dokumentasjon og inspeksjon skal også gjelde overfor underleverandører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.

Leverandøren skal i tillegg fremlegge fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest fra alle sine underleverandører.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Oppdragsgiver har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren, men ikke mindre enn kr 50 000. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert. Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, kan oppdragsgiver på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

2. Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO's kjernekonvensjoner 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet. All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltakerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger. Der organisasjonsfriheten og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengige organisering og forhandling.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

3. Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring

Leverandøren skal på forespørsel innen en rimelig frist fastsatt ved skriftlig varsel dokumentere at egne ansatte og ansatte hos underleverandører som utfører arbeid på kontrakten, er dekket av lovpålagt yrkesskadeforsikring. Oppdragsgiver kan bortvise arbeidstakere/foretak som det ikke har dokumentert yrkesskadeforsikring for innen fristen.

Manglende eller mangelfull dokumentasjon, kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for å heve kontrakten. Før heving gjennomføres skal leverandøren ved skriftlig varsel gis en rimelig tilleggsfrist for å dokumentere retting, med varsel om heving om så ikke skjer. Dersom bruddet gjelder manglende dokumentasjon for yrkesskadeforsikring hos underleverandør, kan oppdragsgiver på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

4. Krav til bruk av lærlinger

Det kreves at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet.

Kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5. Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av dens underleverandører.

Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og hensynet til helse, miljø og sikkerhet kan oppdragsgiver tillate at prosentkravene ovenfor fravikes.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Kravet gjelder ikke dersom leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom leverandøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under kontraktsarbeidene.

Oppdragsgiver vil gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. Ved brudd på plikten skal leverandøren rette forholdet innen den frist oppdragsgiver fastsetter. Der

leverandøren selv oppdager brudd på plikten, skal leverandøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og rette forholdene innen den frist oppdragsgiver fastsetter.

Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Brudd på denne bestemmelsen som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver, vil få konsekvenser for framtidig deltakelse i konkurranser for oppdragsgiver.

5. Bruk av underleverandør – begrensning i antall ledd

Leverandøren skal ikke ha flere enn to ledd underleverandører i kjede under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 8- 13 og § 19-3.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a.

Leverandørens bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk der han/hun har saklig grunn. Det samme gjelder for utskifting av underleverandører i kontraktsperioden. Manglende fremleggelse av dokumentasjon, eller ikke ubetydelige avvik ved fremlagt dokumentasjon, knyttet til underleverandør vil alltid utgjøre saklig grunnlag for å nekte godkjenning av vedkommende underleverandør. Oppdragsgivers godkjenning endrer ikke leverandørens forpliktelser overfor oppdragsgiver.

Før innleie skjer, skal innleier stille krav om, og å få fremlagt dokumentasjon på, at innleid personell som direkte medvirker til kontrakten har gjennomgått grunnleggende opplæring i HMS. Før oppstart og under prosjektgjennomføringen skal innleiebedriften risikovurdere, informere og ha dialog med utleiebedriften om generell og prosjektspesifikk risiko forbundet med det aktuelle arbeidet.

Ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på kr 500.000 eks. mva skal leverandøren innhente skatteattest fra underleverandør, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 7-2. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Leverandøren skal på forespørsel fra oppdragsgiver fremlegge skatteattesten.

Leverandøren skal i tillegg fremlegge fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest fra alle sine norske underleverandører.

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden kunne dokumentere at underleverandører oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at de har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. På forespørsel fra oppdragsgiver skal attest for skatt- og merverdiavgift fremlegges. Denne skal ikke være eldre enn seks måneder.

Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan oppdragsgiver kreve at underleverandøren skiftes ut uten omkostninger dersom forholdet ikke rettes innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.

Dersom leverandør eller underleverandør ikke etterlever bestemmelsen kan oppdragsgiver fastsette kort frist for å bringe forholdet i samsvar med kontraktsbestemmelsen. Dersom forholdet ikke er rettet innen fristen løper dagmulket som er 1 promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn 10 000 kr pr. hverdag. Mulkten løper til forholdet er brakt i samsvar med kontraktsbestemmelsen.

Leverandøren er tilsvarende ansvarlig for sine underleverandører hvor kontraktsbrudd er konstatert.

Ved vesentlig mislighold av eller gjentatte brudd på ovennevnte plikter, eller der det er god grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan oppdragsgiver, med rimelig varsel, stanse arbeidene for leverandørens regning og risiko, eller heve kontrakten.

6. Krav om betaling til bank. Forbud mot kontant betaling

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal utbetales til konto i bank.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

7. Krav til elektronisk betaling

All betaling leverandøren og underleverandører foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeidet skal betales med elektronisk betalingsmiddel.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

8. Manglende betaling av skatt og avgift

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom leverandøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan oppdragsgiver, etter at leverandøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom leverandøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan oppdragsgiver heve kontrakten uten at leverandøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og leverandøren kan sannsynliggjøre overfor oppdragsgiver at kravet ikke er berettiget.

Dersom leverandørens underleverandør i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver, etter at underleverandør er gitt en frist til å rette, kreve at leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør for leverandørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og klagen fremstår som saklig grunnlagt. Dersom leverandøren ikke skifter ut underleverandøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan oppdragsgiver heve avtalen.

9. Rapportering til oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR)

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Skatteetaten via Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR) i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6. Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn. Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten med leverandører som omfattes av skatteforvaltningsloven § 7-6, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10. Mislighold av kontraktsforpliktelser -konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Bilag 3: Oppdragsgivers krav til leveransen

Oppdragsbeskrivelse og kravspesifikasjon

Møre og Romsdal fylkeskommune innbyr til åpen anbudskonkurranse på kjøp av audiovisuelt utstyr, videokonferanse og informasjonsskjermer.

Kravspesifikasjonen, vedlegg 2 til konkurransegrunnlaget, inngår som en del av Oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget. Utfylt versjon fra valgt leverandør vil inngå i *bilag 5* i endelig kontrakt.

1 Oppdragsgiver

Møre og Romsdal fylkeskommunen har i til sammen 58 enheter (23 skoler med underavdelinger, 26 distriktstannklinikker og 9 enheter tilknyttet sentraladministrasjonen). Det er til sammen 2627 tilsatte i organisasjonen pr 1. januar 2022.

For nærmere informasjon om fylkeskommunens organisering og virksomhet, vises det til våre hjemmesider på www.mrfylke.no.

2 Anskaffelsens formål og omfang

2.1 Formål

Møre og Romsdal fylkeskommune skal inngå rammeavtale for kjøp av audiovisuelt utstyr, digital konferanse utstyr og informasjonsskjermer med programvare. Rammeavtalen vil omfatte levering av dette utstyret til alle fylkeskommunens avdelinger og lokasjoner.

Rammeavtalen skal sikre:

1. Tilgang til kostnadseffektive, pålitelige Leveranse av utstyr og tjenester i samsvar med Oppdragsgiveres samlede behov (god nok kvalitet til lavest mulig pris).
2. Bruk av leverandørens rådgivende kompetanse innen det audiovisuelt utstyr som inngår i avtalen
3. Bruk av leverandørens rådgivende kompetanse innen prosjektering av rom med tanke på bruk av audiovisuelt utstyr
4. Bruk av leverandørens teknikere for montering av det audiovisuelt utstyr

2.2 Omfang

Anskaffelsens verdi er anslått til å være ca. 20 mill. NOK for hele kontraktsperioden. Vi gjør oppmerksom på at oppgitt kvantum ikke er bindende for Oppdragsgiver, bare ment som rettleidende, dog overskrider vi summen på 20 mill. må vi lyse ut ny konkurranse.

3 Oppdragsgiveres funksjonelle behov

Oppdragsgivere har en organisasjon bestående av mange avdelinger/virksomheter med et svært omfattende behov for audiovisuelt utstyr. Dette gjelder for eksempel:

- Til undervisning ved de videregående skolene
- Informasjon på bussterminaler og holdeplasser
- Møterom for administrasjon på skoler, tannklinikker og sentraladministrasjon
- Fjernundervisning mellom skolene og ut til elever som er hjemme ved skolene
- For å ivareta kompetansemålene i ny læreplan

Det er en målsetting at alle disse punktene skal dekkes av utstyr som finne i denne avtalen som inngår i rammeavtalen.

3.1 Forutsetninger

Oppdragsgiver forutsetter at:

- AV-utstyret som leveres skal være teknologiavhengige i forhold til Oppdragsgivers tekniske infrastruktur.
- Oppdragsgivere skal ikke påføres utgift med utbytting eller oppgradering av sin eksisterende infrastruktur for å støtte tilbudte løsninger.

Oppdragsgiver er åpen for en leverandørstruktur med underleverandører. Det forutsettes at leverandøren har oversikt over dagens leveringsløsninger til offentlig sektor, kunnskap om våre aktiviteter og de konsekvenser dette har for leveringskrav og leveringsløsninger.

I daglig drift kan Oppdragsgiver forholde seg til underleverandørene, men Oppdragsgiver skal ha kun et «kontaktpunkt» hos leverandøren i oppfølging av avtalen og eskalering av saker.

Eksempel:

Ved leveranseutfordringer så skal ikke leverandøren «peke på» underleverandøren og be Oppdragsgiver ta problemet opp med denne for å få løst utfordringen. Ved eskalering av saker skal oppdragsgiver forholde seg til leverandør. Leverandøren har ansvar for at underleverandør følger opp saken slik oppdragsgiver og leverandør blir enige om.

4 Ajourføring av produkt og tjenesteytelser

Oppdragsgiver forutsetter at produktsortimentet og tjenestene som omfattes av rammeavtalen kan tilpasses i avtaleperioden i samsvar med den teknologiske utviklingen i markedet.

Ev. endringer/tilpasninger vil bli lagt inn Bilag 10 til rammeavtalen - Endringer i ytelsen etter avtaleinngåelse.

Oppdragsgiver forutsetter en avtale som gir kontroll med prisutviklingen i avtaleperioden. Prisen skal ved disse gjennomgangene ikke heves for annet enn hvis nye produkter kommer inn.

5 Teknologi og infrastruktur

Oppdragsgiver ønsker om å legge til rette for etablering av varig og framtidsrettet infrastruktur vil vi foretrekke produkter som bidrar til å realisere dette.

Det forventes at alle løsningene har brukervennlig brukergrensesnitt og er av god kvalitet. Det forventes at fjernundervisningsrom og større møterom har meget god kvalitet på bilde, kamera og lyd.

Minimumskrav

Minimumskravene (kategori A) fremgår av kravspesifikasjonen (vedlegg 3).

De minimumskrav som krever dokumentasjon, fremgår av kravspesifikasjonen (vedlegg 3), jf. kolonnen «Dokumentasjon».

- Vedlagt dokumentasjon vil bli kontrollert av Oppdragsgiver.

Spørsmål og svar mottatt ifbm. konkurransen

Spørsmålene og svarene som Oppdragsgiver legger ut under fanen «Tilleggsinformasjon» på konkurransen i Mercell, vil i avtalen med valgt leverandør bli lagt inn her.

Bilag 4: Referat fra kontraktsmøte

Referat fra *kontraktsmøtet* med valgt leverandør vil inngå i dette bilaget.

Bilag 5: Leverandørens tilbud

Valgt leverandørs *tilbudsbrev*, *utfylt kravspesifikasjon* og øvrige relevante vedlegg vil inngå i dette bilaget.

Bilag 6: Administrative bestemmelser

Bilaget brukes til å samle administrative rutiner for avtaleforholdet og samarbeidet mellom partene.

Avtalens punkt 1.5 - Partenes representanter

Bemyndiget representant for partene er spesifisert på side 2 i avtalen.

Dersom bemyndiget representant for en part skiftes ut, skal den andre part bli varslet om dette **3 uker i forkant**.

Ellers gjelder følgende prosedyrer for utskifting av bemyndiget representant:

- Oppdragsgiver skal godkjenne ny(e) representant(er) hos Leverandør.

I tillegg til Leverandørens bemyndiget representant, vil følgende person(er) bistå Oppdragsgiver:

Navn	Stilling	Ansvarsområde

Avtalens punkt 2.2 - Bruk av underleverandør

Leverandørens godkjente underleverandører:

Navn	Org.nr	Leveranseområde

Bilag 8: Pris og prisbestemmelser

Valgt leverandørs utfylte versjon av *Prisskjema* vil inngå i dette bilaget.

Bilag 9: Etisk krav

Kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

Leverandøren skal under hele kontraktsperioden overholde punkt 1-4 i kontraktsvilkårene.

Kontraktsvilkårene bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter¹ med aktsomhetsvurderinger som metode. Aktsomhetsvurderinger er en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden².

Dersom Leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

1. Overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland

Varene som leveres i denne kontrakt skal være fremstilt under forhold som er i overenstemmelse med kravene angitt nedenfor. Kravene gjelder i Leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden. Kravene omfatter:

- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnarbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182³.
 - Der hvor konvensjon 87 og 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.
- FNs barnekonvensjon, artikkel 32⁴.
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland⁵. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

¹ https://www.ohchr.org/documents/publications/GuidingprinciplesBusinesshr_eN.pdf

² Kontraktsvilkåret er avgrenset til å omhandle menneske- og arbeidstakerrettigheter. Aktsomhetsvurderinger i kontraktsvilkåret er derfor avgrenset til å omhandle disse områdene. OECD har utarbeidet en veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Denne omhandler også andre tema, som blant annet miljø, antikorrupsjon og forbrukerinteresser. Les mer om aktsomhetsvurderinger her: <https://nettsteder.regjeringen.no/ansvarlignaringsliv2/files/2019/01/Aktsomhetsvurderinger-for-ansvarlig-n%C3%A6ringsliv-brosjyre.pdf>

³ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

⁴ <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

⁵ Her menes alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer.

2. Policy og rutiner

For å oppfylle kravene i punkt 1, samt for å forebygge og håndtere eventuelle avvik fra kravene, skal Leverandøren ved kontraktsstart, eller senest innen 6 måneder etter kontraktsstart, ha:

- 2.1 En eller flere offentlig tilgjengelige policies, vedtatt av styret. Innholdet skal som minimum omfatte en forpliktelse om å etterleve kravene i punkt 1, i egen virksomhet og i leverandørkjeden. En eller flere ansatte på ledelsesnivå skal ha ansvar for etterlevelse.
- 2.2 Rutiner for formidling og regelmessig oppfølging av slik policy i egen virksomhet og i leverandørkjeden.
- 2.3 Rutiner for å utføre regelmessige risikoanalyser i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Det innebærer å identifisere og prioritere risiko for brudd på kravene i punkt 1. Rutinen(e) skal også beskrive hvilke tiltak Leverandøren vil iverksette for å forebygge, stanse og/eller redusere konsekvensene av brudd på kravene. I tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger skal alvorligst risiko, uavhengig av hvor i leverandørkjeden risikoen er, prioriteres først.

3. Kontraktsoppfølging

Leverandøren skal sikre at kravene i punkt 1 og 2 etterleves i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Oppdragsgiver kan kreve at etterlevelse dokumenteres ved en eller flere av følgende tiltak:

- 3.1 Dokumentere vedtatte policies og rutiner, jf. punkt 2.
- 3.2 Gi en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden for utvalgte risikoprodukter, og/eller -komponenter og/eller -råvarer, bestemt av Oppdragsgiver.
- 3.3 Besvare egenrapportering senest seks uker etter utsendelse fra Oppdragsgiver, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist.
- 3.4 Dokumentere gjennomført risikoanalyse, og rapportere om oppfølging og håndtering av funnene.
- 3.5 Delta i oppfølgingssamtale(r) med Oppdragsgiver, og eventuelt andre relevante interessenter.
- 3.6 Fremviser rapport(er) relevant for kravene i punkt 1. Rapport(ene) skal komme fra uavhengig part.
- 3.7 Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 på Leverandørens hovedkontor⁶.
- 3.8 Kontroll og revisjon av kravene i punkt 1 og 2 i leverandørkjeden⁷. Kontroller og revisjoner skal etterstrebes gjennomført i samarbeid mellom Leverandøren og Oppdragsgiver.

Dersom Leverandøren blir klar over forhold i strid med punkt 1 og 2 i leverandørkjeden, skal Leverandøren rapportere dette til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

⁶ Kan gjennomføres av Oppdragsgiver eller den Oppdragsgiver bemyndiger.

⁷ Oppdragsgiver, eller den Oppdragsgiver bemyndiger, har rett til å gjennomføre kontroller i leverandørkjeden. Ved kontroll plikter Leverandør å fremskaffe kontaktopplysninger. Disse behandles i overensstemmelse med offentliglova.

4. Sanksjoner

Ved brudd på punkt 1-3, eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i hovedkontrakten med følgende tillegg og presiseringer. Oppdragsgiver kan:

- 4.1 Kreve retting: Leverandøren skal rette brudd innen en tidsfrist satt av Oppdragsgiver. Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan bruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen fire uker, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen, og dokumentasjon av rettelser.
- 4.2 Iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen når:
 - 4.2.1 Mangler ikke blir utbedret innen rimelig tid.
 - 4.2.2 Leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan.
 - 4.2.3 Tiltaksplanen ikke blir overholdt.Eventuelle erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør er ikke å anse som kontraktsbrudd.
- 4.3 Kreve at Leverandøren bytter underleverandør: Ved vesentlige og gjentakende brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.
- 4.4 Heve kontrakten: Ved vesentlige eller gjentakende brudd.

Det bekreftes at Leverandøren har lest, forstått og akseptert kontraktsvilkårene som gjelder for denne kontrakt.

Den elektronisk signeringen av kontrakten omfatter også vilkårene i dette bilaget

Bilag 10: Virksomhetsoversikt

Virksomhet - Skolene	Besøksadresse	Postnr og sted
Atlanten vgs	Dalaveien 25	6511 Kristiansund N
Borgund vgs	Yrkesskolevegen 20	6011 Ålesund
Romsdal vgs	Julsundvegen 47	6412 Molde
Gjermundnes vgs		6392 Vikebukt
Haram vgs	Skuleråsa 10	6270 Brattvåg
Herøy vgs	Lisjebøvegen 4	6091 Fosnavåg
Hustadvika vgs	Bøen 22	6440 Elnesvågen
Kristiansund vgs	St Hanshaugen 2	6514 Kristiansund N
Molde vgs	Øvre Veg 23	6413 Molde
Rauma vgs	Ringgata 35	6300 Åndalsnes
Romsdal vgs	Langmyrvegen 83	6415 Molde
Spjelkavik vgs	Langhaugen 22	6011 Ålesund
Stranda vgs	Hevsdalsvegen 52	6200 Stranda
Sunndal vgs	Skolevegen 14 A	6600 Sunndalsøra
Surnadal vgs		6650 Surnadal
Sykkylven vgs	Kyrkjevegen 6	6230 Sykkylven
Tingvoll vgs	Skolevegen 35	6630 Tingvoll
Ulstein vgs		6065 Ulsteinvik
Volda vgs	Vevendelvegen 33	6100 Volda
Ørsta vgs	Holmegata 14	6150 Ørsta
Ålesund vgs Fagerlia	Gangstøvikvegen 27	6008 Ålesund
Ålesund vgs Volsdalsberga	Sjømannsvegen 27	6008 Ålesund
Ålesund vgs Latinskolen	Øwregata 13	6001 Ålesund
Knausensentret	Nøisomhedvegen 12	6416 Molde
UPA Skole	Geilebergvegen 16	6017 Ålesund
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd Kristiansund	St Hanshaugen 2	6514 Kristiansund N
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd Ålesund	Fogd Greves Veg 9	6009 Ålesund

Virksomhet Tannklinikker	Besøksadresse	Postnr og sted
DTK Aure		6690 Aure
DTK Averøy		6530 Averøy
DTK Eide	Myravegen 35	6490 Eide
DTK Elnesvågen	Remmafare 10	6440 Elnesvågen
DTK Fiskåbygd		6143 Fiskå
DTK Fosnavåg	Holmefjordvegen 6	6090 Fosnavåg
DTK Haramsøy	Jonasvegen 49	6290 Haramsøy
DTK Hareid	Kjøpmannsgata 16	6060 Hareid
DTK Harøy	Austrevegen 33	6487 Harøy
DTK Kristiansund	Fosnagata 13	6509 Kristiansund N
DTK Langevåg	Skulevegen 12	6030 Langevåg

DTK Midsund	Lyngjavegen 4	6475 Midsund
DTK Smøla		6570 Smøla
DTK Stranda	Øyna 24	6200 Stranda
DTK Sunndalsøra	Auragata 5	6600 Sunndalsøra
DTK Surnadal		6650 Surnadal
DTK Sykkylven	Ullavikvegen 5	6230 Sykkylven
DTK Tingvoll	Midtvågvegen 4	6630 Tingvoll
DTK Valderøy	Valderhaug 4	6050 Valderøya
DTK Valldal		6210 Valldal
DTK Vatne	Trolldalssletta 2	6264 Tennfjord
DTK Vestnes	Misfjordvegen 2	6390 Vestnes
DTK Volda	Røysbakken 3	6100 Volda
DTK Ørsta	Ivar Aasen-gata 18	6150 Ørsta
DTK Åndalsnes	Vollan 2	6300 Åndalsnes
ÅKK Ålesund	Rasmus Rønnebergs gate 6	6002 Ålesund

Virksomhet Sentraladministrasjon	Besøksadresse	Postnr og sted
Fjernarbeidssenter, Ålesund	Borgundvegen 340	6009 Ålesund
Fylkesbiblioteket	Kirkegata 10 B	6004 Ålesund
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fosnagata 13	6509 Kristiansund N
Møre og Romsdal fylkeskommune	Vestre Olsvikveg 13	6018 Ålesund
Møre og Romsdal fylkeskommune	Julsundvegen 9	6412 Molde

Virksomhet FRAM	Besøksadresse	Postnr og sted
Idrettens hus, Molde	Idrettsvegen 6	6413 Molde
Molde Rutebilstasjon	Hamnegata 35	6413 Molde
Ålesund rutebilstasjon	Skaregata 1 B	6002 Ålesund
Moa Trafikkterminal	Langelandsvegen 25	6010 Ålesund
Sunndalsøra Trafikkstasjon	Romsdalsvegen 2	6600 Sunndalsøra
Kristiansund Trafikkterminal	Fosnagata 16B	6509 Kristiansund
Kverberget lufthavn	Flyplassveien 2	6517 Kristiansund
Åre lufthavn	Flyplassvegen 8	6422 Molde
Hareid Trafikkterminal	Strandgata 77	6060 Hareid
Ulsteinvik skysstasjon	Sjøgata 19	6065 Ulsteinvik
Bergsøy (KRIFAST)		6633 Gjemens
Sjøholt	Årøyvegen 4	6240 Ørskog
Åndalsnes	Jernbanegata 1	6300 Åndalsnes
Edøy	Edøyveien 18	6570 Smøla
Surnadal	Svartvassvegen 1	6650 Surnadalen
FRAM Salgskontor Kristiansund	Fosnagata 16A	6509 Kristiansund N
FRAM Salgskontor Molde	Hamnegata 35	6413 Molde
FRAM Salgskontor Moa	Moavegen 9	6018 Ålesund

Bilag 11: Endringer i ytelsen etter avtaleinngåelse

Nr	Dato	Endringen gjelder	